

Handläggare
Ehn Anna

Datum	Diarienummer
2018-10-20	KTN-2018-0429

Kulturnämnden

Konstprogram för IFU Arena

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna upprättat förslag till konstprogram för konstnärlig gestaltning inom projektet IFU Arena.

Sammanfattning

Enligt Riktlinjer för arbetet med Uppsala kommuns konstnärliga gestaltningar ska kulturnämnden godkänna upprättade konstprogram för de olika projekten. IFU Arena har varit i drift sedan 2016. Efter önskemål från ägarna om att tillskapa konst för området föreslår nu kulturförvaltningen att ett konstprogram godkänns för att göra det möjligt att arbeta vidare med processen med konstnärlig gestaltning för platsen. Nu föreligger konstprogrammet för IFU Arena.

Ärendet

Bakgrund

IFU Arena är ett föreningsägt bolag. Varje dag passerar 1500 barn och ungdomar IFU Arenas arrangemang av träningar och matcher inom sammanlagt x idrottsgrenar. Uppsala kommun bidrar varje år med 16 mkr till verksamheten. Målet med offentlig konst är att nå medborgare. Genom att genomföra ett konstnärligt gestaltungsprojekt här finns möjlighet att nå en stor mängd både barn, ungdomar och vuxna. Ett uttryckligt önskemål från bolaget är att ge platsen en karaktär och mötesplats något som konsten kan vara med om att tillföra platsen.

Förslaget

Konstprogrammet är framtaget med utgångspunkt i de värden som finns framtagna för hela IFU Arenas verksamhet tillsammans med andra faktorer som kan vara av vikt för platsen och området för att vara en inspiration för den konstnärliga gestaltningen. Konsten bör utformas så att verksamhetens inriktning och mål stärks liksom dess karaktär av mötesplats för ett stort antal människor som på olika sätt tar del av arenans verksamhet. Samråd kommer att ske med ledningen för bolaget. Konstprogrammet kan också ligga till grund för ytterligare konstnärlig gestaltning vid en eventuell utbyggnad av området.

Medborgardialog

Inom IFU Arenas verksamhet finns en väl upparbetad kontaktyta mot barn och ungdomar kring en rad frågor. Ur denna organisation kommer en konstkommitté att sättas samman där en jämlik grupp av barn och ungdomar ur olika föreningar knutna till verksamheten deltar tillsammans med sammankallande vuxna. Konstkommittén kommer att vara en del av processen från början till slut.

Ekonomiska konsekvenser

I kulturnämndens detaljerade budget för investeringsmedel 2018-2022 för den offentliga konsten avseende IFU Arena finns avsatt 2 000 tkr avsatta för platsspecifik konstnärlig gestaltning, fördelad över åren 2018 (1000 tkr) och preliminärt 2019 (500 tkr) och 2020 (500 tkr). Därutöver tillkommer skissarvodeskostnad om 50 tkr samt markberedningskostnader om 200 tkr. Kostnaderna ryms inom antagen investeringsbudget.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson

Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga 1: Konstprogrammet

Bilaga 2: Karta över området

Handläggare
Anna Ehn

Diarienummer
KTN-2018-0429

Konstprogram för konstnärlig gestaltning vid IFU Arena

2018-10-25

Innehållsförteckning

Kulturförvaltningens uppdrag avseende offentlig konst	3
Konstprogram.....	3
Bakgrund	3
Beslutsprocessen	3
Förutsättningar för offentlig gestaltning.....	4
Dialog med medborgare	4
Värden knutna till platsen.....	5
Kravspecifikation	3
Tänkbara platser	5
Tidplan	6
Ekonomiska konsekvenser	7
Bilagor.....	7

Bolag:
Projektledare kulturförvaltningen:

IFU Arena AB
Anna Ehn

Kulturförvaltningens uppdrag avseende offentlig konst

Kulturnämnden ansvarar för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Inom kulturförvaltningen ansvarar avdelningen för offentlig konst för konstnärliga gestaltungsprojekt i utomhus- och inomhusmiljö, konstinköp vad gäller konst avsedd för offentliga miljöer i Uppsala kommun, reparationer och underhåll av den offentliga konsten samt pedagogiskt förankringsarbete kring den offentliga konsten. Genom Uppsala kommuns styrdokument, Mål och budget, samt kulturnämndens verksamhetsplan anger de förtroendevalda politikerna de övergripande målen samt de ekonomiska ramarna för den offentliga konsten. Konstärenden, där konstnärliga bedömningar ingår, hanteras och verkställs av sakkunniga tjänstepersoner inom kulturförvaltningen.

Konstprogram

Konstprogrammet är ett övergripande dokument som beskriver förutsättningarna för de konstnärliga insatserna med utgångspunkt i Mål och budget, kulturnämndens verksamhetsplan och beslut om investeringsmedel för konstnärlig gestaltning. Det handlar om förutsättningar, process, riktning, platser och offentlig konst i dynamiskt samspel med verksamheten. Konstprogrammet innehåller förslag på möjliga ytor för konst, ledord och unika värden för det aktuella projektet, historik för platsen och intentioner om vad konsten skulle kunna tillföra.

Bakgrund

Längs Råbyvägen vid Gränby sportfält ligger IFU Arena som började byggas 2014 och stod klar 2016. Namnet IFU står för Idrott För Unga. Anläggningen ägs gemensamt av Uppsala IF friidrott och Uppsala Innebandyallians genom bolaget IFU Arena AB. Arenan är hemmaplan för innebandyföreningarna Storvreta IBK, IK Sirius IBK, FBC Uppsala, Hagunda IF samt basketlaget Uppsala Basket. Arenan är Uppsalas största, anläggningens största hall rymmer 2880 personer. Totalt utövas fem olika idrotter i 28 föreningar. Besöksantalet är i genomsnitt 1500 personer per dag, totalt 700 000 besök per år. Arenan med dess verksamheter är öppen alla dagar om året och är en populär plats för högstadie- och gymnasieelever att spendera sin fritid på. Förutom träning, matcher och mästerskap anordnas även konserter i lokalerna. Under sommaren anordnas läger för barn från 6-års ålder och uppåt. Det bedrivs även idrottsverksamhet för seniorer och funktionsnedsatta. Lokalen inrymmer även en lunchrestaurang. I det närliggande området finns även Gränby ishallar, Relitahallen och UTK-hallen.

Kommunfullmäktige har beslutat om 16 mnkr per år i bidrag till Uppsala innebandyallians och Uppsala IF, föreningarna delar på bidraget. Föreningarna tillsammans äger bolaget IFU Arena AB som driver arenan. Idrotts- och fritidsnämnden betalar ut bidraget. Kommunen har även gått i borgen för 315 mnkr så att bolaget skulle få lån. Kommunen har ingen rätt att besluta om något i arenan. All mark kring IFU Arena och ishallarna ägs av Sportfastigheter AB.

Förslaget för en konstnärlig gestaltningen för IFU Arena tas fram för att detta är en bra plats för offentlig konst som här kan möta många invånare varav merparten är barn och ungdomar. För området finns önskemål och planer för ytterligare utbyggnad och om så sker kommer den offentliga konsten kunna möta än fler människor.

Området Gränby avgränsas i norr av Råbyvägen och i söder av Vaksalagatan och Tycho Hedéns väg samt mot öster av den mindre stadsdelen Brillinge samt E4an. Därefter tar det öppna slättlandskapet vid. Strax norr och öster om Gränby sportfält finns flera förhistoriska boplatser och gravfält dokumenterade, från brons- och järnålder. Under medeltiden var Gränby en by i Vaksala socken men framåt 1500-talet benämns området som ödehemman och brukades som betesmarker av Uppsalas borgare. Området exploaterades under 1960-talet och har succesivt bebyggts sedan dess. Till området hör även "Gränbystaden", ett just nu expanderande köp-, bostad- och kontorscentrum. I nära anslutning till Gränby sportfält ligger Gränby backar som är ett rekreationsområde med bland annat trädgångar, gräsytor, gångbanor, dammar, kolonilotter och en rugbyplan. I Gränby backar finns även den hundraåriga verksamheten Gränby 4H-gård som bedriver barn- och ungdomsverksamhet med djurinriktning.

Närliggande befintliga konstgestaltningar utomhus: I Gränby backar finns konstverken *Bear out by events*, *Who if not you* och *Boys in the hood* från 2011, av Emma Kronvall samt Alf Olssons *Danser* från 1985. I Uppsalahems ägo finns ett antal utomhusverk i anslutning till de hus som byggdes på 1960-talet på Bruno Liljeforsgatan och Atterbomsgatan, dessa verk är; Lars Hellström *Utan titel*, 1967, Olof Hellström *Tidshjulet*, 1968 samt Janis Leo Brieditis *Silversnäckan* och *Stora djuret*, båda 1968.

Beslutsprocessen

Beslut rörande den konstnärliga gestaltningen för IFU arena följer Uppsala kommuns riktlinjer för offentlig konst. Projektledaren från kulturförvaltningen kommer att arbeta med förvaltningens sakkunnigrupp och med företagsledningen för IFU Arena. Därtill förs även en medborgardialog i en konstkommitté med särskilt fokus på unga brukare av arenan. Inledningsvis kommer projektledaren att presentera ett brett urval av konstnärer ur vilket sakkunnigruppen tar fram ett förslag om tre till fem konstnärer och slutligen till vem av dessa konstnärer som bäst svarar mot de uppsatta kriterierna och därmed tillfrågas om uppdraget. Inför det slutgiltiga beslutet kommer projektledaren att samråda med företagsledningen för IFU Arena och konstkommittén. Därtill kommer även den valda konstnären föra dialog med konstkommittén för att därmed få värdefulla ingångar att ha i åtanke under det konstnärliga gestaltungsarbetet.

Förutsättningar för konstnärlig gestaltning

Arenan är nyligen uppförd och har inte någon konst sedan tidigare. Det finns därför goda förutsättningar att tillföra konstnärliga värden, uttryck och tolkningar, både med platsspecifik gestaltning och konstkollektion.

I arbetet med den platsspecifika gestaltningen för IFU Arena ingår det i konstnärens uppdrag att utgå från den aktuella platsens verksamhet, inriktning, ledord och närområdets karaktär och historik. Det är därför viktigt att konstnären tar avstamp i konstprogrammet. Det ses som värdefullt att ta vara på konstkommitténs tankar och synpunkter samt att erbjuda redskap att förstå och förhålla sig till de konstverk som planeras för arenan. Den konstnärliga gestaltningen för IFU arena ska vara aktuell i nuet och över tid.

Konst i offentlig miljö kan sätta fokus på en plats, ge estetiska upplevelser, stimulera till samtal och ge möjlighet till reflektion. Konsten kan bryta invanda mönster, skapa debatt, ifrågasätta och ge nya

dimensioner. Konst som är en del av stadsbilden kan bidra till att väcka intresse för och synliggöra en plats. Den kan skapa mötesplatser, verka identitetsskapande och ge platsen en unik karaktär.

Den konstnärliga gestaltningen ska vara en integrerad del av platsen samt ha en trygghets- och säkerhetsaspekt. En viktig aspekt är därtill att konstnären ges fritt tolkningsutrymme, för att säkerställa att konsten inte blir styrd och att den konstnärliga gestaltningen ska kunna vidhålla integritet.

Dialog med medborgare

Men en dialog skapas en möjlighet för medborgarna att komma med åsikter om aktuella konstprojekt. All dialog med medborgare i processen är rådgivande, inte beslutande. Dialogens mål är att öka transparensen och inflytandet i processen. Dialogarbetet kan också ingå i konstnärens förberedande arbete. Medborgardialogen för gestaltungsprojektet föreslås vara en konstkommitté om fyra till sju personer knutna till IFU Arena. Gruppen bör ha en spridning gällande både kön och ålder med särskild vikt på att unga brukare av anläggningen representeras. Därtill föreslås även att konstnären för dialog med konstkommittén för att därmed få värdefulla ingångar att ha i åtanke under det konstnärliga gestaltungsarbetet.

Värden knutna till platsen

Den konstnärliga gestaltningen kommer att ingå som en del i kvaliteterna för IFU Arena som ska fungera identitetsskapande och verka för en miljö som kompletterar verksamheten med konstupplevelser. Platsens unika karaktär och lokala historia är värdefullt för konstnären att utgå ifrån. Gränby har en historia som går långt tillbaka i tiden, med fornminnen från brons- och järnåldern till jordbruksbygd under historisk tid. IFU Arena är en verksamhet som befinner sig i ett område som präglas av idrott-, fritids- och friluftaktiviteter.

IFU arena har bedrivit samarbete kring värdegrundsarbete tillsammans med Fredens Hus. Vägledande värden för arenan är:

- Välkomnande
- Glädje
- Gemenskap

Konsten ska kunna ha en samlande funktion, och skapa mötesplatser. Anläggningens huvudmålgrupp är unga idrottare. Inom verksamheten arbetar man med språkbruk och värderingar, bland annat i form av workshopen "Locker room talk" som syftar till att uppmärksamma vikten av att bete sig väl mot alla i omgivningen, inte bara i omklädningsrummet utan på planen, i korridoren på skolan och online. Detta är värden som konstnären också kan ta fasta på.

Kravspecifikation

I valet av konstnär ska mot hela kommunens konstsamling beaktas kvalitet, mångfald, åldersspridning och genus för att få en så jämlik samling som möjligt. Konstnärens gestaltning ska ta vara på de värden som tagit fram för platsen, genom IFU Arenas värdegrundsarbete, samt fungera i den verksamhet som bedrivs. Gestaltningen ska ta hänsyn till omkringliggande miljö samt kommande medborgardialoger. Konsten ska vara tillgänglig och angelägen både i nuet och över tid. Gestaltningen ska bidra till en stimulerande och trygg miljö för medborgare att vistas på, vara en integrerad del i platsen samt ha en trygghets- och säkerhetsaspekt. Konstnären för uppdraget ska i sin gestaltning ha

ett samtida konstnärligt uttryck, ha kunskap om material och hållbara tekniska lösningar för offentlig miljö. Önskvärt är även att konstnären har erfarenhet av att involvera medborgare i sitt skapande och ha tidigare erfarenhet av offentliga uppdrag.

Tänkbara platser

I konstnärens uppdrag kan ingå att undersöka och komma med förslag på aktuella platser för den platsspecifika gestaltningen på IFU Arena utifrån angivna tänkbara platser. Tänkbara platser skulle exempelvis kunna vara naturliga mötesplatser, där ett konstverk kan fungera både platsskapande och som identifikationsmarkör för en plats. Anläggningen har 32 omklädningsrum med tillhörande våutrymmen, platser som kan upplevas som otrygga och otillgängliga och där konsten kan medverka till en bättre upplevelse. Byggnadens entréer ses som centrala och tillgängliga för ett konstnärligt uppdrag liksom öppna platser inomhus där människor spontant samlas. Tänkbar plats för konstnärlig gestaltning kan även vara i utomhusmiljö på ytan framför byggnaden.

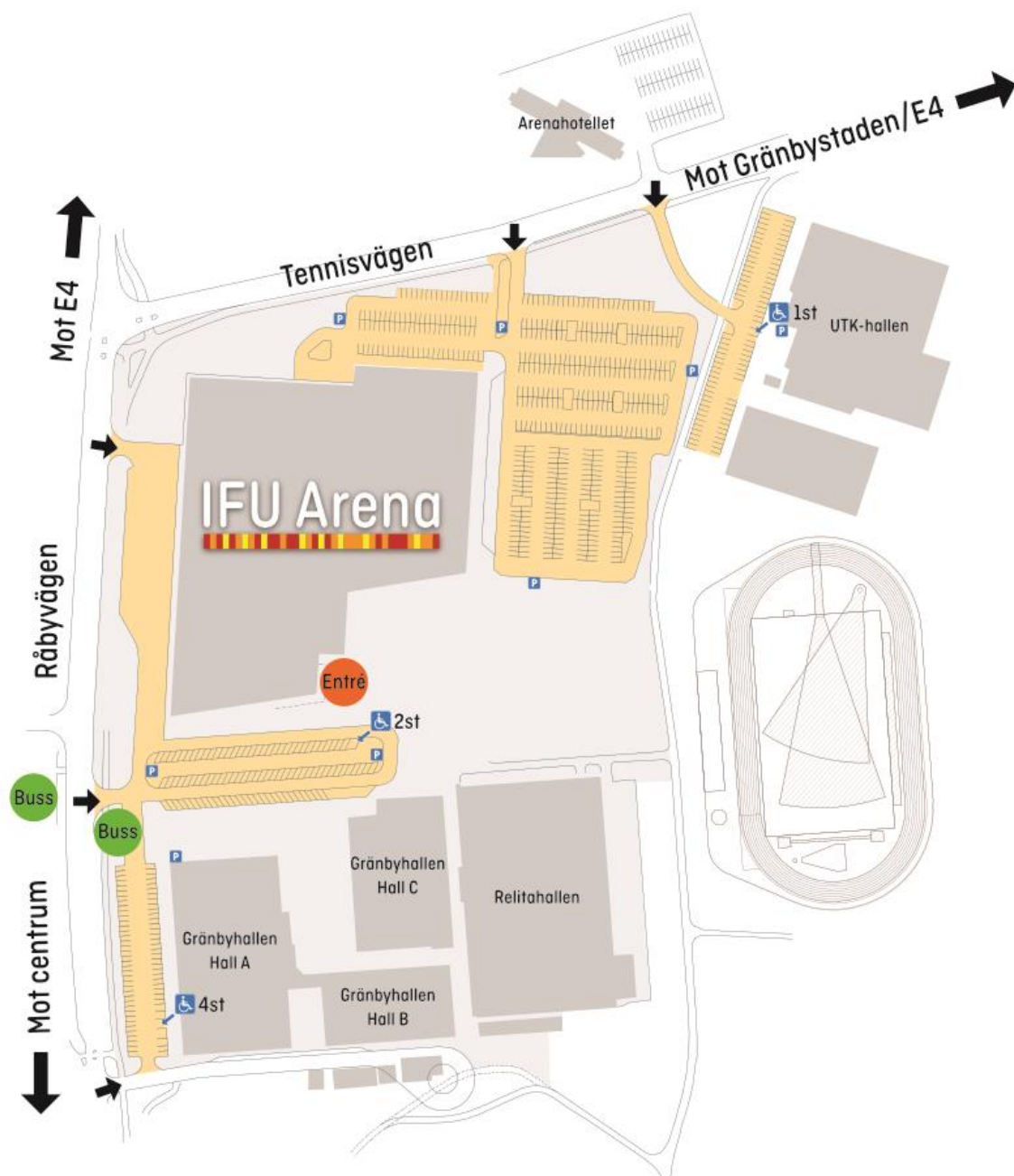
Tidplan

Projektet beräknas starta under hösten 2018 och stå klart under år 2020.

Ekonomiska konsekvenser

En årlig summa av Uppsala kommuns investeringsmedel avsätts för offentlig konst. I kulturnämndens driftsbudget avsätts ytterligare medel för reparationer och underhåll. Kulturförvaltningen upprättar ett förslag till fördelning av investeringsmedlen. Konstnärliga gestaltningsuppdrag över 600 000 kronor hanteras av kulturförvaltningens avdelning för offentlig konst och tas vidare till kulturnämnden för beslut om konstprogram och gestaltningsuppdrag. En sakkunniggrupp bestående av fyra till fem personer med expertkompetens inom konstområdet beslutar om konstnärer för projekten. Gruppens möten protokollförs och diarieförs. Anskaffning av konst sker i enlighet med lagen om offentlig upphandling (2016:1145).

Utifrån fördelade investeringsmedel finns en avsatt budget för den konstnärliga gestaltningen vid IFU Arena som innefattar skissuppdrag till konstnären, konstnärligt arvode och kringkostnader för markberedning. I konstnärens uppdrag ingår att i sitt skissförslag presentera den ekonomiska fördelningen mellan material, arvode, underentreprenörer med mera. Projektledaren från kulturförvaltningen är ansvarig för budget, planering, tidplan, förmedling, konstverkets hållbarhet över tid och kontakt med berörda parter.

Bildrättighet; www.ifuarena.se